Kulleġġ San Nikola Sekondarja tas-Subien, In-Naxxar
St. Nicholas College Boys' Secondary Naxxar

Eżamijiet ta' Nofs is-Sena
Frar 2016

Ir-Raba' sena	Ġeografija (Ġenerali)	ĦIN: Siegħa u nofs

Isem ______________________________ Klassi ____________

Taqsima A
Wieġeb il-mistoqsijiet kollha ta' din it-taqsima (1 sa 3).

1. Ħares sew lejn disinn 1 u mmarka b'✓ it-tweġiba t-tajba:

Disinn 1

a. X'tip ta' enerġija qed tiġi ġġenerata f'disinn 1?

Enerġija solari	
Enerġija mir-riħ	
Enerġija nukleari	

b. Dan is-sors ta' enerġija:

Jiġġedded	
Ma jiġġeddidx	
Huwa għal dejjem	

c. Għal din it-tip ta' enerġija hemm bżonn:

Żejt	
Faħam	
Uranju	

(3 marki)

2. Ħdejn kull sors ta' enerġija ikteb jekk jipprovdux enerġija li **tiġġedded** jew enerġija li **ma tiġġeddidx**.

Enerġija mix-xemx	
Enerġija mir-riħ	
Żejt	
Enerġija nukleari	
Enerġija idroelettrika	
Faħam	

(6 marki)

3. Ikteb **Veru** jew **Falz** ħdejn kull sentenza:

Il-blat ta' Malta hu metamorfiku.	
Il-blat ta' Malta hu blat poruż.	
Il-blat sedimentarju jifforma mill-fdalijiet u ħlejjaq tal-baħar.	
Il-fossili jinsabu fi blat ignijuż.	
L-irħam hu magħmul minn blat metamorfiku.	
Il-blat metamorfiku jifforma minħabba pressjoni u sħana qawwija.	

(6 marki)

Taqsima B

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha ta' din is-sezzjoni (4 sa 12). It-tweġibiet għandhom ikunu qosra u preċiżi.

4. Semmi x'tip ta'enerġija huma magħrufa għalihom dawn il-postijiet. L-ewwel waħda hija lesta bħala eżempju.

New Zealand	Enerġija ġeotermali
Malta	
Danimarka	
Iżlanda	
Russja	
Aswan fl-Eġittu	

(5 marki)

5.a. F'Malta nistgħu nipproduċu enerġija alternattiva mix-xemx u mir-riħ. Liema minn dawn iż-żewġ tipi ta' enerġija alternattiva l-aktar li tintuża fil-Gżejjer Maltin?

_______________________________ (marka)

b. Għaliex nużaw l-aktar dan is-sors ta' enerġija alternattiva?

____

____

(2 marki)

c. Ikteb raġuni għalfejn f'Malta ma nistawx nużaw:

enerġija ġeotermali: ____

____

enerġija idroelettrika: ____

____

(4 marki)

6. Semmi **żewġ** vantaġġi u **żewġ** żvantaġġi ta' enerġija nukleari.

Żewġ vantaġġi: ____

____

Żewġ żvantaġġi: ____

____

(4 marki)

7. Qabbel dawn is-sentenzi dwar l-enerġija idroelettrika.

A	Biex ikollna energija idroelettrika		biex jiġi kkontrollat l-għargħar.
B	Din it-tip ta enerġija hi		miljun litru ta' żejt fis-sena.
C	Diga tinbena		jrid ikun hemm ilma ġieri ġej mill-għoli.
D	Diga tintuża wkoll		rinnovabbli.
E	Bis-saħħa ta' enerġija idroelettrika f'Yangzte, iċ-Ċina qed jiffrankaw		min-naħa għall-oħra ta' wied ta' xmara.

(5 marki)

8. Ħares sew lejn disinn 2, li juri t-tipi ta' enerġija li jintużaw fid-dinja, u wieġeb dawn il-mistoqsijiet.

a. Liema tip ta' enerġija qed tintuża l-iktar fid-dinja? ______________________________

(marka)

b. Mill-enerġija rinnovabbli, liema sors ta' enerġija qed jintuża l-iktar?

________________________________ (marka)

c. Għalfejn taħseb li sorsi ta' enerġija rinnovabbli jintużaw inqas minn sorsi bħaż-żejt u l-faħam?

____

____

____

(3 marki)

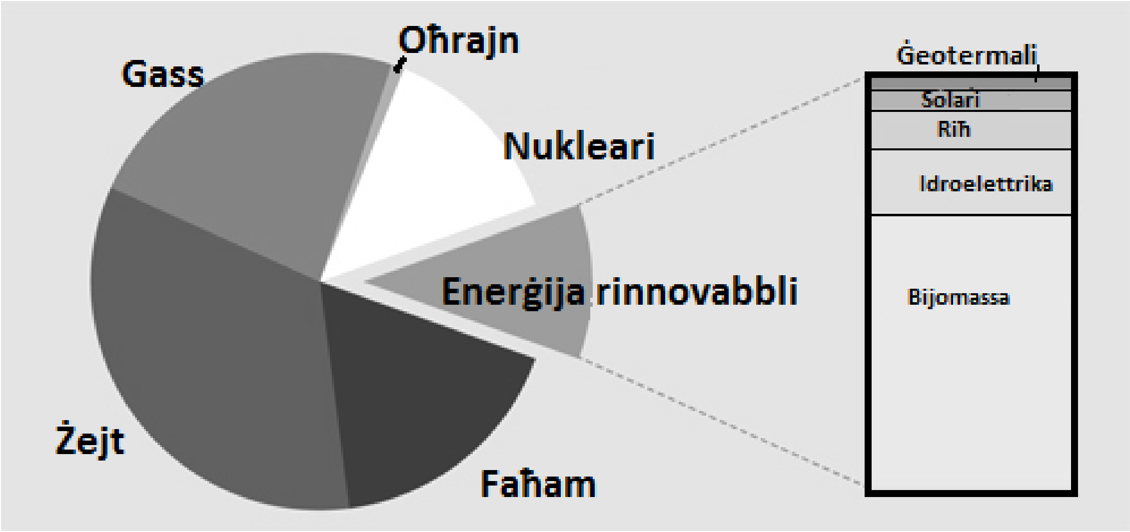

Disinn 2

9.a. Semmi **żewġ** raġunijiet għalfejn f'Malta għandna ammont kbir ta' emmissjonijiet ta' dijossidu tal-karbonju (Co_2) fl-arja.

____

____

____

____

(4 marki)

b. Ikteb raġuni għalfejn il-power station ta' Malta se tibda tuża il-gass minflok iż-żejt.

(2 marki)

10. Illejbilja s-saffi tal-Gżejjer Maltin fuq disinn 3.

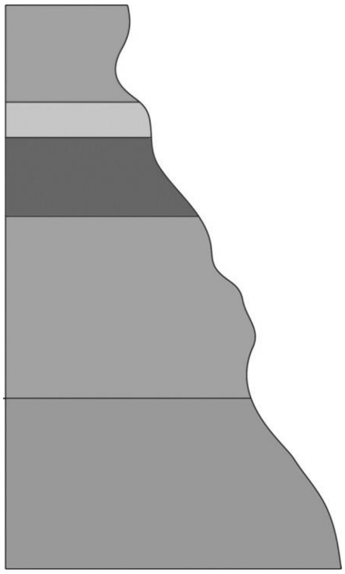

Disinn 3

(5 marki)

11. Liema tip ta' blat ta' **Malta** fihom dawn il-karatteristiċi?

Karatteristika	Blat
Dan il-blat fih ħafna fossili.	
Dan hu l-aktar blat li nsibu fil-wiċċ tal-Gżejjer Maltin.	
Dan il-blat iżomm l-ilma fih.	
Dan il-blat hu mrammel u għandu kulur oranġjo.	
Dan hu l-eqdem saff tal-Gżejjer Maltin.	

(5 marki)

12. Ikteb eżempju wieħed għal kull tip ta' ġebla li nsibu fid-dinja.

Blat	Eżempju
Ignijuż	
Metamorfiku	
Sedimentarju	

(3 marki)

Taqsima Ċ

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha ta' din is-sezzjoni. It-tweġibiet iridu jkunu dettaljati u jinkitbu fuq karta separata. Kull mistoqsija għandha 20 marka.

13. a. Spjega fil-qosor x'inhu l-effett serra. (3 marki)
b. X'qed iwassal għat-tisħin globali madwar id-dinja? (4 marki)
c. Spjega **żewġ** effetti li t-tisħin globali jista' jkollu fuq Malta. (4 marki)
d. Spjega fid-dettal **tliet** effetti li t-tisħin globali jista' jkollu fuq pajjiżi differenti madwar id-dinja. (9 marki)

14. a. F'Malta hawn żewġ tipi ta'blat li jinqataw fil-barrieri. Semmi liema huma. (2 marki)
b. Għalfejn il-qtugħ tal-blat kalkarju huwa importanti għall-ekonomija ta' Malta. (3 marki)
c. Spjega **tliet** effetti negattivi li l-qtugħ tal-blat għandu fuq in-nies u l-ambjent Malti. (9 marki)
d. Spjega **żewġ** modi kif il-barrieri mhux użati jistgħu jerġgħu jintużaw. (6 marki)